Almindelig guava

Psidium guajava

Kort fortalt

- *Psidium guajava* – myrtefamilien (Myrtaceae).
- Hjemmehørende i det tropiske Amerika, fra Mexico og Caribien til det nordlige Sydamerika.
- Stedsegrønt lille træ med aromatiske blade og en glat, afskallende, kobberbrun bark.
- Hvide blomster med mange støvdragere; frøplanter blomstrer først efter flere år.
- Om sommeren gerne ude i sol; om vinteren lyst inde ved ca. 10–15 °C eller i en meget lys stue.
- Vokser villigt og tåler beskæring godt.
- Frøene lægges i blød og spirer efter 2–8 uger ved ca. 22–28 °C.

Det kan du se frem til

Med frøene af almindelig guava har du grundlaget for en stedsegrøn bonsai med aromatiske blade og afskallende bark, som du selv former fra den første spire. Frøene spirer varmt, typisk efter 2–8 uger. Den unge plante vokser villigt og tåler beskæring, så du kan begynde at forme den allerede de første år. Barkens brogede mønster viser sig, efterhånden som stammen bliver tykkere; blomster kommer først efter flere år.

Mange forbinder bonsai med et færdigt lille træ fra butikken. Med frø starter du et skridt tidligere – og det giver dig noget, et købt træ aldrig kan: Du bestemmer selv formen fra den første spire, og du kan dyrke arter, der sjældent eller aldrig sælges som færdige bonsai. Det kræver tålmodighed, for der går nogle år, før frøplanten er blevet til et egentligt bonsaitræ. Til gengæld er træet dit eget fra start til slut. Herunder finder du det, du skal vide for at komme godt fra start med netop denne art.

Introduktion

Almindelig guava (*Psidium guajava*) er et stedsegrønt lille træ eller en busk fra myrtefamilien. Den hører hjemme i det tropiske Amerika – fra Mexico og Caribien over Mellemamerika til det nordlige Sydamerika – men det præcise oprindelsesområde kendes ikke, for arten er dyrket og spredt af mennesker i årtusinder. I dag dyrkes guava i hele troperne, og mange steder er den forvildet. Bladene sidder parvis, er ovale med tydelige ribber og dufter aromatisk, når de gnides. Barken er glat og kobber- til gråbrun og skaller af i små flager, så stammen bliver broget – et af artens fineste træk som bonsai. Blomsterne er hvide, ca. 2–3 cm brede og har en krans af mange støvdragere som hos myrte. Frugten er et bær på 4–10 cm og en af de mest C-vitaminrige frugter. Frøplanter blomstrer typisk først efter flere år, de er ikke sortsægte, og i en stue sætter guava sjældent frugt.

Formering

Læg frøene i lunkent vand i 12–24 timer, og så dem derefter på fugtig såjord eller kokos-såmuld, dækket med et tyndt lag. Frøene spirer bedst varmt, ved ca. 22–28 °C – fx i et minidrivhus i vindueskarmen eller på en varmemåtte. Hold såmediet fugtigt, men ikke vådt. Spiringen sker normalt efter 2–8 uger og er ofte uregelmæssig; ikke alle frø spirer. Når kimplanterne har fået 2–3 par rigtige blade, prikles de ud i enkelte potter med priklejord.

Sikkerhed: Frø, næringsstoffer og dyrkningsmedier er ikke beregnet til at spise – hverken for mennesker eller dyr. Nogle arter er giftige, så opbevar dem utilgængeligt for børn og dyr.

Placering og lys

Guava vil stå så lyst som muligt hele året. Fra slutningen af maj, når der ikke længere er risiko for nattefrost, til slutningen af september står den bedst ude et lunt, solrigt sted i læ for vind; vænn den gradvist til den direkte sol, så bladene ikke bliver svedet. Inde skal den stå ved et syd- eller vestvindue.

Vanding og næringsstoffer

Hold dyrkningsmediet jævnt fugtigt i vækstsæsonen, men undgå stående vand, så rødderne ikke rådner. Som stedsegrøn plante skal guava også vandes om vinteren – jo køligere den står, desto mindre vand. Ved tør luft inde kan bladene overbruses med rent regnvand i stuetemperatur. Fra april til september gives flydende bonsai-næring hver 4. uge.

Dyrkningsmedie

Dyrkningsmediet skal være veldrænet, så rødderne ikke rådner. Færdig bonsai-jord er et godt grundlag. Til unge planter passer priklejord med kvartssand. Unge planter omplantes hvert 1.–2. år om foråret, ældre hvert 2.–3. år.

Beskæring

Guava vokser villigt og tåler beskæring godt. Lad et nyt skud danne 3–4 bladpar, og skær det derefter tilbage til 2–3 bladpar; hos ældre bonsai skæres fra 3 til 1 bladpar. Større grene fjernes om foråret, før den nye vækst begynder.

Vinteropbevaring

I en skål tåler guava ikke frost. Tag den ind, før nattetemperaturen falder under ca. 10 °C, og stil den så lyst som muligt – helst ved ca. 10–15 °C. Den kan også stå i almindelig stuetemperatur, hvis den står meget lyst, fx ved et sydvindue. Undgå træk og pladser over en radiator. Vand mere sparsomt end om sommeren, så dyrkningsmediet ikke tørrer helt ud, og giv ingen næring. Fra slutningen af maj kan den igen stå ude.

Vigtige dyrkningstips

Det meste, der går galt ved såning, skyldes for meget vand eller for lidt lys. Jeg anbefaler et let, næringsfattigt såmedie som såjord eller kokos-såmuld, så de fine rødder ikke rådner. Når kimplanterne skal prikles, giver priklejord med kvartssand god dræning og et stabilt rodnet. Senere, når træet skal formes som bonsai, er min færdigblandede bonsai-jord et godt grundlag. Hav tålmodighed: Frø fra samme pose spirer ikke altid samtidig, så lad såbakken stå, selvom de første kimplanter allerede er kommet op.